

**SÉRIE 4**

## L'ESTRUCTURA COMPOSITIVA : SIMETRIA

**Exercici 1 ( 2 punts)****Consideracions generals:**

L'alumne haurà escollit d'entre les dues opcions proposades la que li permeti demostrar millor els seus coneixements.

Les dues imatges són suficientment oposades en molts aspectes, però tenen, al mateix temps, punts en comú; per tant, és fàcil d'establir relacions de similitud o divergència.

Per sobre del plantejament concret que faci l'alumne, s'ha de valorar:

- 1r. La capacitat per observar i analitzar visualment les imatges.
- 2n. El coneixement i ús adequat de la terminologia.

En l'OPCIÓ A es demana que l'examinand faci una anàlisi formal, és a dir, que indiqui tot el que fa referència a l'estructura, composició, caràcter o particularitat de les formes, línies, colors, tècniques, mides, etc. Alguns d'aquests aspectes són, a més, fàcilment visualitzables a través d'uns croquis, dels quals el corrector pot deduir el grau de comprensió i claredat gràfica de l'alumne. Hi ha diferents tipus de croquis, tots ells vàlids, a través d'ells el corrector ha de valorar la capacitat de l'examinand per entendre l'organització de la imatge.

En l'OPCIÓ B es demana que l'alumne exposi i relacioni els valors connotatius de les obres, així com les interpretacions que poden formar part del bagatge cultural pròpies del batxillerat o que són estrictament personals. L'alumne pot descriure també la seva particular interpretació de les obres. Cal valorar positivament si l'examinand és capaç d'establir relacions amb altres autors, obres i moviments.

Tant en una opció com en l'altra, cal tenir en compte que no existeix una resposta única, ni tan sols modèlica, per tant, i només a títol orientador per al corrector, esmentem una llista d'idees clau per cada opció. Advertim que, malgrat que les presentem separadament, l'alumne pot respondre interrelacionadament.

**OPCIÓ A****IDEES CLAU:**

Anàlisi comparativa.:

Similituds:

Composició frontal a les imatge A i B i estructuració per repetició d'elements

Gamma cromàtica reduïda.

La línia és l'element gràfic dominant.

Contrast de valors

Divergències:

La representació de l'espai és un alçat frontal amb horitzó baix a la imatge A i una perspectiva central a la imatge B.

Color: Tons càlids .(Imatge A). Només: Negre i marró (Imatge B).

Tècniques: Imatge A: Obra original amb tinta i aiguada. Imatge B: Obra seriada gravat sobre fusta.

Imatge A: Línia feta a ma alçada. Imatge B: Línia feta amb l'auxili d'instrumental .

**Imatge A . Aldo Rossi(1931). *Complexe residencial i restaurant " Il Palazzo"*, Fukuoka, Japó. 1987. Esbós a tinta i aigua tinta de colors.**

Idees clau.

- L'esbós com a part d'un procés de formulació d'un projecte arquitectònic.
- Composició frontal de l'accés a l'edifici en simetria axial.
- Regularitat i simplicitat. Estructuració per repetició dels elements.
- Utilització de la tinta mitjançant la ploma i l'aiguada per donar-li color que fa referència al materials finals de l'obra i caràcter manual del traç.

**Imatge B. Maurits Cornelis Escher (1898-1972). *Un altre món*. 1947. Fusta gravada i tallada. 318 x 261 mm. Baarn, Holanda. Fundació M.C. Escher**

Idees clau.

- Gravats. Obra definitiva i reproduïda (seriada).
- Perspectiva central. La seva perspectiva aparentment sembla correcta. Una mirada atenta descobreix que l'estructura no es realista. L'artista ens trasllada a un àmbit on les nocions de dalt-baix, esquerra-dreta han perdut sentit. Utilitza visions fragmentades lògiques en si mateixes per construir la imatge global il·lògica. (Falsa perspectiva).
- Construcció irreal
- Tècnica: gravat sobre fusta a dues tintes.

### OPCIÓ B

IDEES CLAU:

Anàlisi comparativa.:

Similituds: Representació arquitectònica.

Divergències:

Representació d'una vista exterior a la imatge A i d'una vista interior a la imatge B.

Projecte d'un espai arquitectònic real (Imatge A) i d'un spai imaginari (Imatge B)

Caràcter descriptiu de l'espai a l'imatge A. Referències a les idees de repetició, infinit, espais onírics a la imatge B

Funcions del dibuix: Projecte (Imatge A). Expressió (Imatge B)

**Imatge 1. Aldo Rossi (1931). *Complexe residencial i restaurant "Il Palazzo"*, Fukuoka, Japó. 1987. Esbós a tinta.**

Idees clau:

Utilització del dibuix com a mitjà per projectar una idea. Pot establir connexions amb la seva pròpia pràctica ja que a l'examen s'els ha demanat la realització d'esbossos per tal de visualitzar l'idea que han desenvolupat.

La representació realista d'un espai arquitectònic exterior

Racionalisme. Retorn a l'ordre Clàssic. Ordre i repetició d'elements arquitectònics.

Tot i que el mateix Aldo Rossi (1931-1997) defugia classificar la seva obra dins del racionalisme, moltes obres seves s'hi ha inclòs i encara que l'enunciat no ho demana caldrà valorar positivament si l'examinat fa referència a aquest moviment amb comentaris que poden girar al voltant de conceptes com: Esquelet estructural de l'edifici, predilecció de formes geomètriques simples i criteris ortogonals, decoració incrustada amb la mateixa construcció en lloc de superposada. Utilitza la tipologia d'edificis i les formes constructives de finals del segle XIX. O d'idees més específicament pròpies d'Aldo Rossi com: Estructurar l'edifici al voltant d'elements tècnics històrics i de formes geomètriques pures. Composició per elements o peces que estructurin modularment el seu conjunt arquitectònic. Les peces es poden reduir essencialment a: cilindre-columna, pilar prismàtic, mur massís, obertures limitades per forma i mesura, escala exterior, bigues pont de secció triangular o quadrada, coberta plana, amb cúpula o amb con. Procedir per continuïtat i superposició, esquema compositiu resultant de planta i alçat. Procediment additiu a partir de les unitats. Regularitat i simplicitat. Valorar positivament si hi ha referències a altres autors paral·lels (Aalto, Le Corbusier,..) o a aruitectes contemporanis (Bofill,..)

Valorar positivament si hi ha interpretacions personals.

Valorar l'ús de la terminologia adequada.

**Imatge 2. Maurits Cornelis Escher (1898-1972). *Un altre món*. 1947. Fusta gravada i tallada. 318 x 261 mm. Baarn, Holanda. Fundació M.C. Escher**

Idees clau:

Espai i il·lusió. Escher acostuma a introduir a l'espectador en escenes de gran complexitat. En aquest cas en un espai impossible. L'ambigüitat de la terceca dimensió

El seu treball acostuma a desenvolupar-se en la percepció espacial, en una revisió de la lògica dels sistemes de representació i en els jocs visuals.

Relacions enter la realitat i la ficció.

Referències al del de la ficció, l'àmbit surreal i el dibuix tècnic i alguns principis científics, concretament les matemàtiques, doncs conceptes com el d'infinít o la relativitat en funció de l'ubicació de l'espectador són clarament deduïbles a l'obra d'Escher.

Valorar si hi han cites a altres autors que hagin treballar les imatges impossibles o a moviments artístics amb qui Escher manté molta sintonia com el surrealisme. Així mateix és fàcil establir algunes relacions amb l'estètica derivada dels actuals viedo-jocs

Valorar l'ús de la terminologia adequada i les interpretacions en base a vivències personals.

### **Exercici 2 ( 8 PUNTS)**

Consideracions generals:

Es valorarà:

- La capacitat de resposta a l'exercici proposat.
- Coherència entre concepte i llenguatge visual, composició i procediment gràfic.
- El risc en presentar solucions creatives

Esbossos (1 punt):

- Capacitat d'utilització del dibuix com a projecte artístic i com a mitjà de pensament visual.

Treball de 100 cm x 70 cm. (7 punts):

- Plantejament visual del tema proposat. Capacitat de resolució de la representació de les formes a l'espai i claredat en la utilització de les pautes compositives donades ( Puntuació orientativa màxima:3 punts)

- Composició i domini de la superfície del dibuix (Puntuació orientativa màxima:2 punts)

- Tractament correcte de la tècnica lliurement escollida i de les solucions gràfiques que hagi seleccionat ((per exemple: contrastos, masses planes, textures, etc. (Puntuació orientativa màxima:1 punt)

- Altres aspectes que l'examinador pot considerar en funció del tipus de dibuix realitzat (Puntuació orientativa màxima:1 punt)

Observació. L'exercici pot desenvolupar-se monocromàticament o amb colors.